

Tilitoimiston asiakaslähtöinen palvelutarvekartoitus

Sisäisen laskentatoimen palvelut

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus

Kevät 2025

Marianna Vaaranrinta

Koulutus	Liiketalouden koulutus, tradenomi	
Tekijä	Marianna Vaaranrinta	Vuosi 2025
Työn nimi	Tilitoimiston asiakaslähtöinen palvelutarvekartoitus – Sisäisen laskentatoimen palvelut	
Ohjaaja	Ari Sarviharju	

Tämän opinnäytetyön tavoite oli selvittää tuntevatko tilitoimiston asiakkaat sisäisen laskentatoimen palveluita, ovatko he tämänkaltaisista palveluista kiinnostuneita ja haluavatko he ulkoistaa palveluja tilitoimistolle. Toimeksiantaja oli Talousyrittäjät Yhtymä Oy. Tutkimuksen tarkoitus oli, että tutkimustuloksen avulla toimeksiantaja pystyisi kehittämään omaa liiketoimintaansa ja tarjoamaan asiakkaille esimerkiksi uusia palveluja.

Opinnäytetyö on tutkimuspainotteinen ja koostuu teoria- ja tutkimusosuudesta. Teoriaperusteessa keskityttiin tilitoimiston palveluihin sekä sisäiseen laskentatoimeen. Tilitoimiston palveluiden osuus esittelee yleisimpiä tilitoimistolta ostettavia palveluita, joihin lukeutuvat kirjanpito, tilinpäätös ja palkanlaskenta. Sisäisen laskentatoimen osuus rajoittui sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen eroavaisuuksiin, budjetointiin, ennusteisiin, kustannus- ja kannattavuuslaskentaan.

Tutkimusosuudessa perehdyttiin menetelmään ja tutkimuksen tuloksiin. Tutkimusmenetelmäksi valikoitui kysely. Tutkimukseen tarvittava informaatio kerättiin Webropol-kysely- ja raportointisovelluksella, johon kohderyhmä sai vastata anonyymisti. Linkki kyselyyn toimitettiin 38 tilitoimiston asiakkaalle, joista 18 vastasi. Vastausprosentiksi tuli 47 %. Lomakkeella oli seitsemän kysymystä sekä kommenttikenttä, johon sai kirjoittaa palautteen sisäisen laskentatoimen palveluihin liittyen.

Tulosten perusteella havaittiin, että sisäisen laskentatoimen palvelut eivät ole vastaajista 67 prosentille entuudestaan tunnettu aihe. Tutkimuksesta kävi myös ilmi, että kustannusten nousu vaikuttaa siihen, ettei sisäisen laskentatoimen palveluita haluta hankkia tilitoimistolta. Vastaajat olivat kuitenkin kiinnostuneita sisäisen laskentatoimen järjestelmästä ja sen tuomista hyödyistä. Näiden tietojen perusteella voidaan suunnitella miten tuoda sisäinen laskentatoimi asiakkaille tutuksi ja miten luoda palveluita, joiden kustannukset olisivat maltilliset asiakkaiden suuntaan.

Avainsanat Sisäinen laskentatoimi, tilitoimisto, palvelut, ulkoistaminen
Sivut 26 sivua ja liitteitä 3 sivua

Degree Programme in Business Administration

Author Marianna Vaaranrinta

Year 2025

Subject Customer-oriented service needs survey of an accounting firm: an internal accounting

Supervisors Ari Sarviharju

The goal of this thesis is to investigate how familiar clients of the accounting firm are with an internal accounting, are they interested in them and are they interested in outsourcing them to the accounting firm. This thesis has been conducted for Talousyrittäjät Yhtymä Oy. The purpose of this research is to provide information to help to develop their business and offer potential new services to the customers.

The thesis is research-oriented and consist of section of a theory and research. At the theory section, the focus is on services of an accounting firm and an internal accounting. The part of services of an accounting firm focuses on the services offered by an accounting firm and which of those services are most purchased. These services are accounting, financial statements and payroll. The part of the internal accounting is limited to five topics which are difference between internal and external accounting, budgeting, forecasting, calculating of costs and viability.

The research section introduces the method of research and the results. The research method was a survey. The needed data was collected by Webropol which is a survey and reporting platform. Target groups were allowed to answer anonymously. The link to the survey was delivered to 38 accounting firms' customers and 18 of them was answered. A response rate was 47 %. The form had seven questions and a comment field where the target group was able to write comments about the services of internal accounting.

The results showed that 67 % of the respondents was not familiar with an internal accounting. The research indicated that the main reason not to purchase internal accounting services was increase of costs. However, the respondents were interested in an internal accounting system and the benefits of that. Based on this information, the plan is to introduce internal accounting services for the customers and solve how to create cost-friendly services.

Keywords An internal accounting, an accounting firm, services, outsourcing

Pages 26 pages and appendices 3 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tilitoimiston palvelut	2
2.1	Kirjanpito ja tilinpäätös	3
2.2	Palkanlaskenta	4
2.3	Kokonaisvaltainen liikekirjanpito	5
3	Sisäinen laskentatoimi	6
3.1	Ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen eroavaisuudet	7
3.2	Budjetointi	9
3.3	Ennuste	11
3.4	Kustannuslaskenta	12
3.5	Kustannuspaikkalaskenta	13
3.6	Kannattavuuslaskenta	14
3.7	Katetuottolaskenta	15
4	Tutkimusmenetelmä	17
5	Kyselyn tulokset	18
6	Johtopäätökset	23
7	Pohdinta	23
	Lähteet	27

Kuvat

Kuva 1.	Kirjanpidon kokonaisuus (Taloushallintoliitto, n.d.)	3
Kuva 2.	Esimerkki palkanlaskennan prosessista Procountor-ohjelmistolla (Procountor, 2024)	5
Kuva 3.	Sisäisen laskentatoimen hyödyt (Accounting Capital, n.d.)	7
Kuva 4.	Pääbudjetit ja osabudjetit (Tomperi, 2016, s. 144)	10
Kuva 5.	Budjetin ja ennusteen samankaltaisuudet ja eroavaisuudet (Quickbooks, 2023)	12
Kuva 6.	Talouden terveystrioksi (Kasvurahoitus, 2024)	14
Kuva 7.	Katetuottolaskelman kustannukset (Saaranen ym., 2022, s. 40)	16
Kuva 8.	Katetuottolaskelma (Saaranen ym., 2022, s. 41)	16
Kuva 9.	Yritysten yritysmuodot	18

Kuva 10. Yritysten toimialat.....	19
Kuva 11. Sisäisen laskentatoimen palveluiden tuntemus	19
Kuva 12. Entuudestaan tunnetut sisäisen laskentatoimen alueet	20
Kuva 13. Sisäisen laskentatoimen kiinnostavimmat osa-alueet.....	20
Kuva 14. Syitä miksi sisäisen laskentatoimen palveluita ei haluta ulkoistaa	21
Kuva 15. Sisäisen laskentatoimen raportointijärjestelmän kiinnostavuus	22
Kuva 16. Kommentit sisäisen laskentatoimen palveluihin.....	22
Kuva 17. Raporttinäkymä StatBun BI-järjestelmässä (StatBun, n.d.).....	25

Taulukot

Taulukko 1. Rahoittajien laskentoiimi (Ikäheimo ym., 2024, s. 14)	8
Taulukko 2. Rahoittajien laskentoiimi (Ikäheimo ym., 2024, s. 14)	9

Liitteet

Liite 1.	Kysely
Liite 2.	Aineistohallintasuunnitelma

1 Johdanto

Vuosi vuodelta yritysten palvelut monipuolistuvat ja tämä koskee niin ikään tilitoimistoja, joiden palveluvalikoimat laajenevat koko ajan. Koska palvelut monipuolistuvat, lisää se paineita kaikenkokoisille tilitoimistoille kehittää omia palveluvalikoimiaan ja liiketoimintaansa. Järjestelmien automatisoinnin avulla myös osa taloushallinnon tehtävistä poistuu työntekijän manuaalisesti tehtävistä töistä. Tämä taas vapauttaa lisää resursseja muuhun käyttöön, esimerkiksi asiantuntijatehtäviin kuten konsultointiin.

Visma Solutions Oy teetti kesällä 2024 taloustutkimuksen (Netvisor, 2024) mistä selvisi, että tilitoimistot tekevät yrityksille valtaosin lakisääteiset taloushallinnon palvelut eli kirjanpidon, tilinpäätöksen ja lakisääteiset ilmoitukset. Tilitoimistojen tuottamat palvelut asiakkaille eivät ole kasvaneet neljän vuoden aikana vaan ne ovat jopa hieman laskeneet. Monesti yritykset hankkivat apua konsulttitoimistoilta liittyen strategiaan hankkeisiin, ennustelaskentaan ja talouden mallinnuksiin. Yritykset saattaisivatkin hyötyä siitä, että kolmannen osapuolen sijaan tuttu tilitoimisto olisi apuna tulevaisuuteen katsovissa talouden palveluissa.

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on taloushallintoalalla toimiva yritys. Opinnäytetyön tavoite on tutkia ovatko sisäisen laskentatoimen palvelut toimeksiantajan asiakkaille jo ennalta tuttuja, mikä osa-alue heitä kiinnostaa siinä ja onko esteitä miksi asiakkaat eivät halua ulkoistaa kyseistä palvelua tilitoimistolle. Tutkimuksesta saadun tuloksen avulla toimeksiantajana toiminut tilitoimisto voi kehittää omaa palveluvalikoimaansa ja tarjota sisäisen laskentatoimen palveluja niitä tarvitseville. Tilitoimiston asiakaskunta koostuu eri kokoisista ja eri toimialoilta toimivista yrityksistä, joten myös palveluiden tarve vaihtelee. Lisäksi yrittäjien oma ymmärrys taloushallinnosta vaikuttaa millaisia palveluita he saattaisivat tarvita liiketoimintansa tueksi sekä sen kehittämiseen.

Työ on tutkimuspainotteinen opinnäytetyö. Opinnäytetyö aloitettiin teoriaperustan laatimisella ja sen teoriaosuus käsittelee tilitoimiston sekä sisäisen laskentatoimen palveluita. Tilitoimiston palvelut ovat esitelty yleisellä tasolla. Sisäinen laskentatoimi on aiheena laaja, on sen osa-alueet rajattu viiteen lukuun, joiden aiheina ovat ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen eroavaisuudet, budjetointi, ennuste, kustannus- ja kannattavuuslaskenta. Tietoa tähän opinnäytetyöhön koottiin kirjallisuudesta ja internetistä.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kyselyä. Kyselyn toteuttamisessa hyödynnettiin Webropol-kyselysovellusta ja linkki kyselyyn toimitettiin 38:lle tilitoimiston asiakkaalle, joista 18 asiakasta vastasi kyselyyn. Vastausprosentiksi muodostui 47 %. Kysely pyrittiin pitämään kompaktina ja visuaalisesti helposti lähestyttävänä, jotta välttyttäisiin vastausväsymykseltä.

2 Tilitoimiston palvelut

Osa yrityksistä ulkoistaa taloushallinnon osa-alueen tilitoimistoille ja usein tämä osa-alue kattaa tyypillisesti ulkoisen laskentatoimen palvelut. Ulkoista laskentatoimea säätelevät eri lait kuten kirjanpitolaki ja verotukseen liittyvät lait. Sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen ero on normisidonnaisuus eli ulkoista laskentatoimea säätelevät normit eivät säätele sisäistä laskentatoimea. (Ikäheimo ym., 2024, s. 14) Sisäinen laskentatoimi on siis yrityksille vapaaehtoista.

Tilitoimistojen palveluista puhuttaessa, on päällimmäisenä mielikuvana kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut. Eri tilitoimistojen kotisivujen perusteella, palveluita on laidasta laitaan ja varsinkin suuremmat tilitoimistot tarjoavat kattavat palveluvalikoimat. Esimerkiksi tilitoimisto Rantalaisen sivuilla (Rantalainen, n.d.) luetellaan taloushallinto ja CFO-palvelut, palkkahallinto ja HR, vero- ja asiantuntijapalvelu, toimialaratkaisut sekä vastuullisuuspalvelut.

Vuodelta 2019 olevassa taloushallinnon toimialaraportissa mainitaan, että taloushallintoala jakaantuu kahteen pääryhmään eli tilitoimistoihin ja tilintarkastustoimistoihin.

Taloushallinnon toimiala on aiemmin keskittynyt pääasiassa lakisääteisten tehtävien hoitoon, mutta suuntaus alan palveluihin näyttää olevan muuttumassa asiakasyritysten liikkeenjohtoa tukeviksi neuvontapalveluiksi. (Metsä-Tokila, 2019, ss. 9–10) Tilitoimistojen liiketoimintamallilta vaaditaan nyt ajan hermolla pysymistä muuttuvien asiakastarpeiden ja teknologian myötä. Tiedon nopea saanti ja sen reaaliaikaisuus tuovat paineita ja haasteita, joihin tilitoimistojen tulee vastata. Asiakkaat odottavat yhteistyöltä myös konsultoivaa ja proaktiivista otetta. (Fivaldi, 2023)

Taloushallintoliiton sivuilla luetellaan neljä osa-aluetta, mihin palvelut voidaan jakaa:

- tilinpäätös ja juokseva kirjanpito
- palkanlaskenta
- kokonaisvaltainen liikekirjanpito eli ulkoisen laskennan palvelut

- sisäinen laskenta eli johdon laskentatoimi
(Talouhallintoliitto, n.d.)

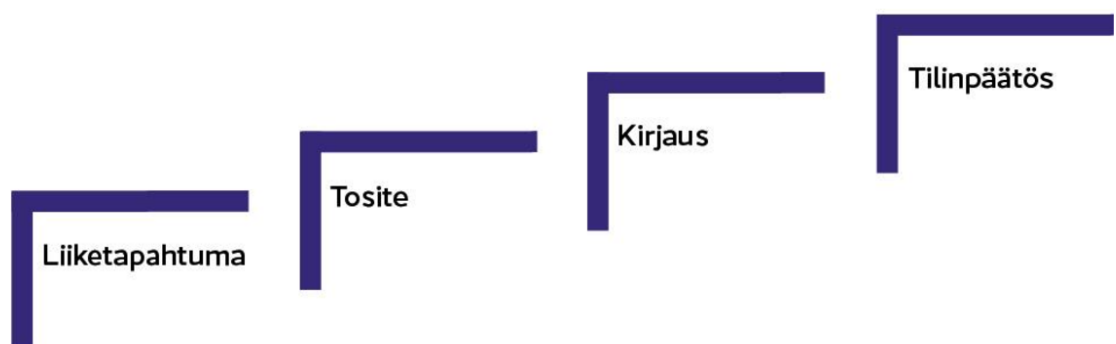
Seuraavissa kappaleissa käsitellään yllä olevan listan kolme ensimmäisen kohdan osa-alueisiin ja luku kolme käsittelee kokonaisuudessaan sisäisen laskentatoimen eri osa-alueita.

2.1 Kirjanpito ja tilinpäätös

Ulkoisen laskentatoimi eli kirjanpito kuvaa yrityksen rahaprosessia. Kirjanpidon tehtävä on seurata yrityksen sekä sen ulkopuolisten talousyksiköiden välisiä liiketoimia eli menoja, tuloja ja rahavirtoja. Kirjanpidon perusteella tuotetaan virallinen tilinpäätös sisältäen tuloslaskelman ja taseen sekä rahoituslaskelmat, liitetiedot ja erilaiset raportit. (Tomperi, 2024, Laskentatoimen tehtävät ja lajit-luku, neljäs ja viides kappale)

Liiketapahtuma tarkoittaa taloudellista toimenpidettä, josta muodostuu rahamääräisen merkinnän eli kirjauksen kirjanpitoon. Kirjanpitolain mukaan liiketapahtumatyyppejä ovat ylempänä jo mainitut menot, tulot ja rahoitustapahtumat sekä lisäksi niiden oikaisu- ja siirtoerät. Oikaisuerä on mm. myynnistä annettu alennus ja siirtoerä taas esimerkiksi tapahtuma, missä yrittäjä ottaa omaan käyttöön yrityksen tavaraa mikä on kirjattu vaihto-omaisuudeksi. (Ihantola & Leppänen, 2023, ss. 18, 50)

Kuva 1. Kirjanpidon kokonaisuus (Talouhallintoliitto, n.d.)

Yllä olevassa kuvassa on avattu kirjanpidon vaiheita. Liiketapahtumasta esimerkiksi ostosta tai myynnistä seuraa tosite. Tosite kirjataan kirjanpitoon ja kirjauksista muodostuu kokonaisuus eli tuloslaskelma ja tase, jotka ovat osa tilinpäätöstä.

Ajanjaksoa jolta yrityksen tulos selvitetään, kutsutaan tilikaudeksi. Sen pituus on lähtökohtaisesti 12 kuukautta, mutta esimerkiksi yrityksen aloittaminen tai lopettaminen voi lyhentää tai pidentää tilikautta. (Tomperi, 2024, Tilikausi-luku, ensimmäinen kappale) Tilinpäätös tulee laatia neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä ja olla allekirjoitettu. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen sekä joidenkin yritysten tulee liittää lisäksi rahoituslaskelma ja toimintakertomus. (Ihantola & Leppänen, 2023, ss. 158, 160)

2.2 Palkanlaskenta

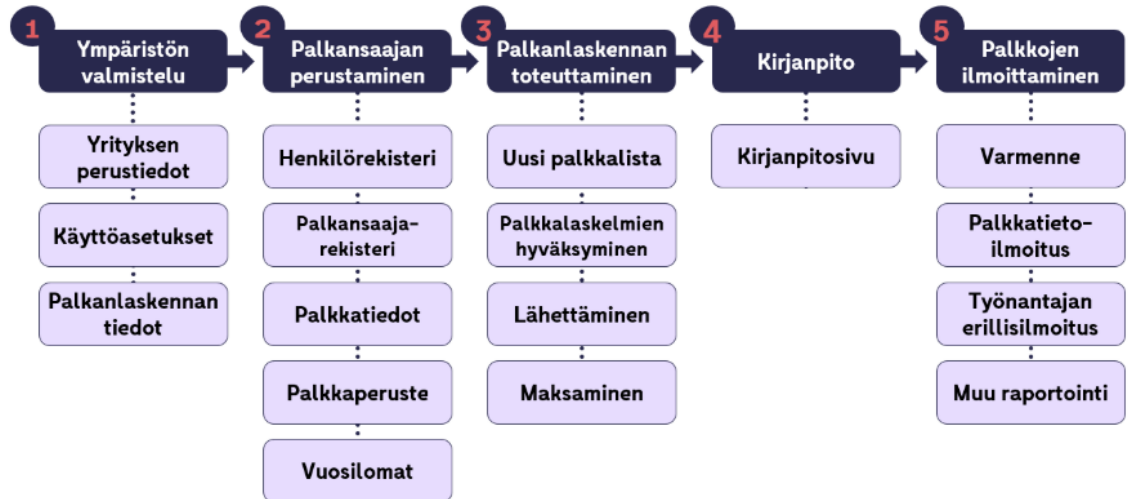
Palkanlaskenta koostuu monesta eri työtehtävästä kuten palkkojen laskemisesta ja niiden maksamisesta. Työtehtäviin kuuluvat lisäksi pidätysten tilitykset verottajalle, palkkalaskelmien ja -todistusten toimittaminen työntekijöille, viranomaisilmoitusten antaminen verottajalle sekä vakuutusyhtiölle. Palkanlaskijan työtehtäviin lukeutuu myös vuosilomien laskeminen. Usein palkanlaskennan yhteydessä käsitellään työntekijöiden matkakulut ja -laskut. (Procountor, 2024)

Palkkakausikohtaiseen laskentaan kuuluvat:

- henkilöiden perustietojen päivittäminen
- toistuvat ja muuttuvat palkkatapahtumat
- tuntiaineiston siirrot palkkaohjelmaan
- poissaolotiedot ja lomatiedot
- saldojen kerrytykset
- vähennystapahtumat
- palkka-ajot
- maksatus-, tilitys- ja kirjanpidon toiminnot
- raportit
- tilastot sekä säännöllisiin viranomaisilmoituksiin liittyvät palkkahallinnon tehtävät (Procountor, 2024)

Kuva 2. Esimerkki palkanlaskennan prosessista Procountor-ohjelmistolla (Procountor, 2024)

PALKANLASKENNAN PROSESSI PROCOUNTORISSA

Yllä olevassa kuvassa on kuvattu vaiheet, miten palkanlaskennan prosessi etenee Procountor-ohjelmistolla. Ensimmäiseksi valmistellaan ympäristö missä palkanlaskenta suoritetaan. Sen jälkeen perustetaan palkansaajat ja edellä mainittujen perusteella voidaan sitten toteuttaa itse palkanlaskenta. Tiedot uivat kirjanpitoon ja lopuksi tehdään ilmoitukset niitä tarvitseville tahoille kuten esimerkiksi työnantajasuoritukset verohallinnolle.

2.3 Kokonaisvaltainen liikekirjanpito

Kokonaisvaltaiseen liikekirjanpitoon lukeutuu valtaosa asiakkaan taloushallinnon töistä, jotka on ulkoistettu tilitoimiston vastuulle. Tämä tarkoittaa sitä, että tilitoimisto hoitaa asiakkaan yrityksen laskujen ja palkkojen maksatuksen, palkanlaskennan sekä myynti- ja ostolaskujen käsittelyn. Tilitoimistolle voi myös olla ulkoistettuna yrityksen tilausprosessi sähköiseen arkistointiin saakka. (Taloushallintoliitto, n.d.) Ulkoiseen laskentatoimeen sisältyy myös yrityksen ulkoisille sidosryhmille tarkoitetun raportoinnin. Sidosryhmiin lukeutuvat mm. verottaja, muut viranomaiset ja sijoittajat. (Ahti Viita, n.d.) Usein tilitoimistoille on annettu Suomi.fi-valtuutus, jonka avulla tilitoimisto pääsee hoitamaan yrityksen veroasiat vaivattomasti. (Verohallinto, 2025). Asiakas voi myös valtuuttaa tilitoimiston hoitamaan yrityksen asioita mm. pankin ja työeläkeyhtiön kanssa.

3 Sisäinen laskentatoimi

Sisäisen laskentatoimen tehtävä on tuottaa tietoa yrityksen omaan käyttöön. Se tukee organisaation johtamista kolmella eri osa-alueella, joita ovat päätöksenteko, ihmisten ohjaaminen ja resurssien varmistus. Yrityksen johto tekee strategisia ja operatiivisia päätöksiä, joissa sisäistä laskentatoimea voidaan hyödyntää. Strategisessa päätöksenteossa yrityksen johdon näkökulmana toimii se, että mihin he pyrkivät ja miten. Operatiivinen päätöksenteko taas auttaa mm. investointeihin, hinnoitteluun ja asiakasvalintaan koskeviin valintoihin. (Ikäheimo ym., 2024, s. 130)

Sisäisen laskentatoimen avulla yritys saa näkymiä talouden tulevasta kehityksestä. On tärkeää, että yrityksen johto on tietoinen miltä tulos, tase ja kassavirta näyttävät tulevaisuudessa, mikäli toiminta jatkuu suunnitelmien mukaan. On tärkeää saada myös tieto siitä, jos tilanne kehittyy ei-toivottuun suuntaan, jotta johto voi puuttua asiaan ja tehdä päätöksiä tilanteen korjaamiseksi. Sisäisen laskentatoimen avulla yritys saa tuotettua eri yksiköiden ja vastuualueiden talouden kehityksestä raportteja. Näiden raporttien perusteella vastuualueiden vetäjät ja heidän esihenkilönsä voivat tehdä erilaisia päätöksiä. (Ikäheimo ym., 2024, s. 130–131)

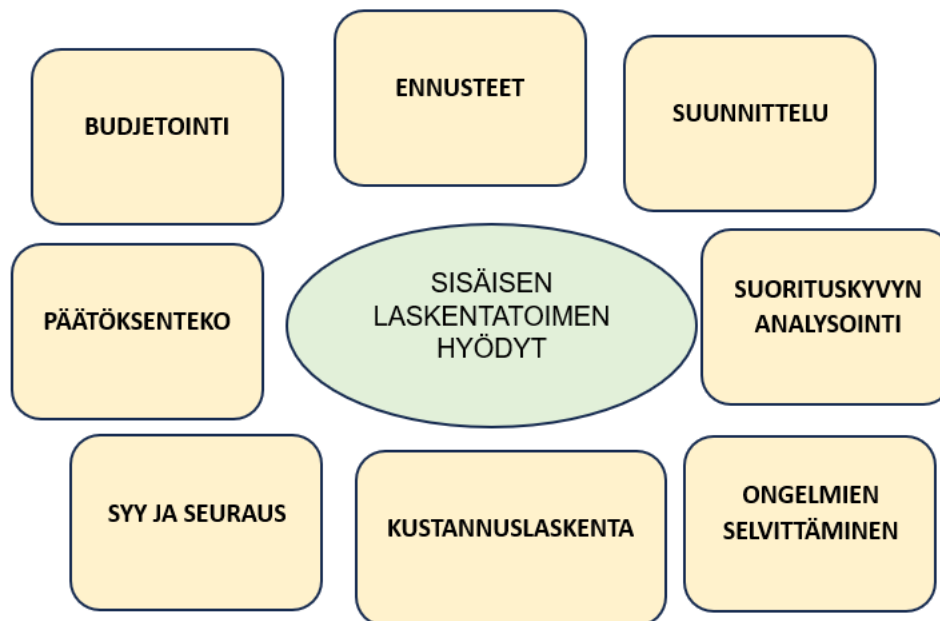
Yrityksen tulee varmistaa, että sen strategiset valinnat toteutuvat eli organisaatiossa olevien ihmisten tulee ymmärtää mistä strategiassa on kysymys ja toimia sen mukaan. Tavoitejohtamisessa johdettava on vastuussa vastualueen suorituksesta ja suoritusta voidaan mitata sisäisen laskentatoimen avulla. (Ikäheimo ym., 2024, s. 131)

Suorituksen mittaaminen voi olla raha- tai ei-rahamääräistä. Rahamääräistä mittaamista on esimerkiksi kannattavuuden mittaaminen liikevoiton tai sijoitetun pääoman tuoton muodossa. Asiakastyytyväisyyden seuranta on taas ei-rahamääräistä mittaamista. Johtamisen näkökulmasta, mittaaminen on osa tavoitejohtamisen kokonaisuutta. Ensimmäiseksi määritellään millä mittareilla suoritusta arvioidaan ja millainen on tavoitetaso. Valmis mittaustieto suhteutetaan tavoitteeseen ja tiedot annetaan vastuualueiden vetäjille ja heidän esihenkilöilleen. (Ikäheimo ym., 2024, s. 131)

Yrityksen johdon tehtävä on varmistaa, että yrityksellä on tarvittavat resurssit käytössään. Sisäisen laskentatoimen tuottaman datan avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan yrityksen ulkopuolisten tahojen päätöksentekoon. Sen tuottama tieto voi olla apuna myös resurssitarpeiden hyväksynnässä, mikäli suuren organisaation sisällä olevien yksiköiden johtajat tarvitsevat perusteita resurssitarpeelleen. (Ikäheimo ym., 2024, s. 131)

Yritysten toiminta on monesti yksilöllistä ja niiden päätöksentekotilanteet vaihtelevia. Sisäinen laskentatoimi pyrkii tarjoamaan yrityksille työkaluja näihin päätöksentekoihin. (Ikäheimo ym., 2024, s. 11) Sisäisen laskentatoimen avulla yritys voi tehdä päätöksiä reaaliajassa ja seurata suorituskykyään budjettien sekä ennusteiden avulla. Näin se voi välttää kalliita kustannusten ylityksiä ja säilyttää kilpailukykynsä. (Investopedia, 2021) Sisäinen laskentatoimi auttaa yritystä päätöksenteossa, koska yritys kykenee hyödyntämään konkreettista dataa päätöksenteon prosessissaan. Samalla yritys varmistaa, että taloudelliset resurssit tulevat käytetyksi tehokkaasti sekä tarkoituksenmukaisesti. (Procountor, n.d.)

Kuva 3. Sisäisen laskentatoimen hyödyt (Accounting Capital, n.d.)

Yllä olevaan kuvaan on kerätty sisäisen laskentatoimen hyötyjä. Nämä auttavat johtoa esimerkiksi päätöksenteossa ja yksityiskohtaisemmassa kustannusten seurannassa.

3.1 Ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen eroavaisuudet

Laskentatoimi voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen laskentatoimeen. Jako perustuu siihen, kuka laskentatoimen tuottamaa informaatiota ensisijaisesti käyttää. Ulkoisen laskentatoimen tehtävänä on kerätä, muokata ja tuottaa tietoa yrityksen ulkoisten

sidosryhmien tarpeisiin. Ulkoisiin sidosryhmiin lukeutuvat omistajat eli sijoittajat, lainanantajat, tavarantoimittajat, asiakkaat ja verottaja. Sisäisen laskentatoimen tehtävä on tuottaa tietoa yrityksen omaan käyttöön tukemaan päätöksentekoa. Se syventää ja laajentaa ulkoisen laskentatoimen antamaa kuvaa organisaatiosta. Sisäisen laskentatoimen avulla voi arvioida yrityksen kannattavuutta eri sidosryhmien näkökulmasta. Sisäisen laskentatoimen laskelmiin hyödynnetään ulkoisen laskentatoimen tuottamaa tietoa kuten tuloslaskelman ja taseen informaatiota. (Jormakka ym., 2021, ss. 12–13)

Taulukko 1. Rahoittajien laskentatoimi (Ikäheimo ym., 2024, s. 14)

Ominaisuus	Rahoittajien laskentatoimi
Raporttien käyttötarkoitus	Yleinen, kaikkia sidosryhmiä palveleva, ei räätälöidä käyttötarkoituksen mukaan.
Yksityiskohtaisuus	Yleiskuva yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, yksityiskohdat yhdistetty.
Säätely	Laki säätelee sisältöä, muotoa ja ajoitusta. Pyritään samankaltaisuuteen normien avulla.
Raportointitiheys	Tilinpäätökset julkistetaan pääsääntöisesti vuosittain ja erityisesti julkisesti noteeratut yritykset julkaisevat myös osavuositarkastuksia.
Tarkasteluajanjakso	Kuvaa yrityksen tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa menneisytydessä. Toisaalta myös tulevaisuuden odotukset ovat erityisesti julkisesti noteerattujen yritysten osalta merkityksellisiä.
Raportointiyksikkö	Pääasiallisesti rahamääräinen.
Informaation laatu ja valvonta	Raporttien luotettavuuteen erityinen huomio, pääsääntöisesti tilintarkastettuja. Lakisääteinen minimilaadun valvonta. Laiminlyönneistä olemassa rangaistusnormisto.

Yllä olevassa taulukossa on esitelty rahoittajien eli ulkoisen laskentatoimen ominaisuuksia. Kuvasta käy ilmi, että ulkoinen laskentatoimi on lain säätlemää ja sen tuottama informaatio on tarkoitettu yritykselle itselleen sekä eri sidosryhmille.

Taulukko 2. Rahoittajien laskentoiimi (Ikäheimo ym., 2024, s. 14)

Ominaisuus	Johdon laskentatoimi
Raporttien käyttötarkoitus	Johdon, jopa yksittäisen johtajan, tarpeisiin laadittu.
Yksityiskohtaisuus	Yleisiä ja yksityiskohtaisia, tarkkuustaso riippuu päätöstilanteesta.
Säätely	Ulkoinen säätely ei määrittele sisältöä, muotoa tai ajoitusta. Kaikki voi perustua johdon tiedon tarpeeseen.
Raportointitiheys	Raportointi voi tapahtua päivä-, viikko-, kuukausi- jne. tasolla säännönmukaisesti tai raportteja voidaan laatia tarpeen mukaan.
Tarkasteluajanjakso	Kuvaa sekä menneisyyttä, nykyisyyttä että tulevaisuutta.
Raportointiyksikkö	Sekä rahamääräinen että ei-rahamääräinen.
Informaation laatu ja valvonta	Raporttien laadusta voidaan tarvittaessa tinkiä informaation tuottamisen nopeuden ja tiedontarpeen vuoksi. Sisäinen valvonta vastaa luotettavuudesta. Laiminlyönnit hoidetaan lähtökohtaisesti yrityskohtaisesti ja sisäisesti.

Taulukko 2 listaa johdon eli sisäisen laskentatoimen ominaisuuksia. Sisäinen laskentatoimi tuottaa tietoa yrityksen omaan käyttöön ja esimerkiksi raporttien sisältö tai aikajakso voidaan laatia juuri sen hetken tarpeiden mukaisiksi.

3.2 Budjetointi

Yrityksen johto tekee suunnitelmia seuraaville toimintakausilleen, jotta yrityksellä on tavoitteet toiminnalleen. Pidemmän ajanjakson suunnitelmat ovat suuntaa antavia, kun taas mitä lyhyempi suunnitelman aikaväli, sitä tarkemmin ne laaditaan. Niiden laatiminen auttaa yritystä saavuttamaan kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tavoitteet, koska tarvittaviin toimenpiteisiin osataan ryhtyä tarpeeksi ajoissa. Kun yritys on pohtinut ennalta tulevat muutokset ja ongelmat, osaa se varautua niihin ja välttyä näin epäsuotuisilta yllätyksiltä. (Tomperi, 2016, s. 143)

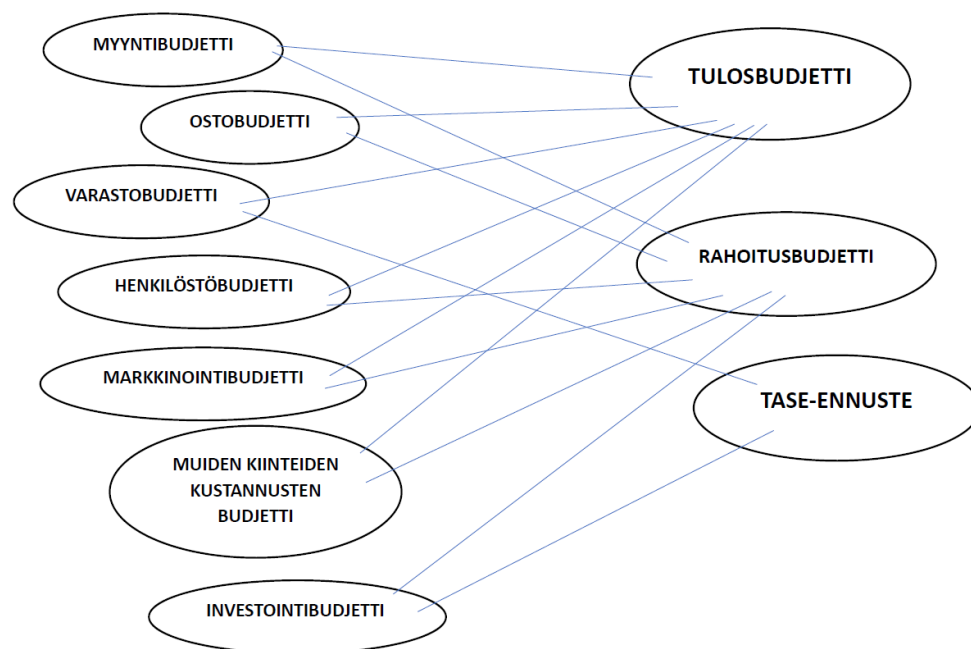
Tietyn kauden tavoitteeksi asetettua taloudellista toimintasuunnitelmaa kutsutaan budjetiksi. Budjetin sisältö koostuu euromääräisistä arvioista yrityksen tuotoista ja kustannuksista, jotka ovat peräisin suunnittelukaudelle tapahtuvasta toiminnasta. Budjetti on tavoite mitä yritys pyrkii toteuttamaan määrätietoisilla toimenpiteillä. Budjettia seurataan ja tarvittaessa ennalta laadittuja suunnitelmia voidaan joutua tarkistamaan. (Tomperi, 2016, s. 143)

Budjetointi tarkoittaa budjetin laatimista sekä seurantaan, että budjetti toteutuu. Kun toimintakausi on päättynyt, verrataan budjetoituja lukuja toteutuneisiin lukuihin ja selvitetään lukujen erot sekä niiden syyt. Budjettikauden pituuteen vaikuttaa se, että mitä budjetoidaan. Mikäli budjetointi perustuu strategiseen budjetointiin, on tämän aikaväli pitkä. Tulosbudjetti on budjettimuoto mikä laaditaan usein koko tilikaudeksi. Sen toteutumisen helpottamiseksi, olisi budjettia hyvä jakaa lisäksi neljännesvuosi- ja kuukausibudjeteiksi tai myyntikausiksi. (Tomperi, 2016, ss. 143–144)

Tulosbudjetti on yleisin budjettimalli. Siitä ilmenee yrityksen kannattavuustavoite ja se laaditaan tuloslaskelman rakenteen mukaisesti. Tulosbudjetti on suoriteperusteinen ja siinä esitetään kaikki budjettikauden ennakoitua tuotot ja kulut. Luvut tulosbudjettiin voidaan saada osabudjeteista. Osabudjetteja voivat olla myyntibudjetti, ostobudjetti, henkilöstöbudjetti markkinointibudjetti ja muiden kiinteiden kustannusten budjetti. (Tomperi, 2016, s. 143)

Rahoitusbudjetti auttaa rahan riittävyyden suunnittelussa. Se on maksuperusteinen ja budjettiin kirjataan jokainen kassaanmaksu tai kassastamaksu. Budjetin tarkoitus on auttaa varmistamaan rahan riittävyys kyseisellä tarkastelukaudella. Mikäli budjetin mukaan käteisvaroja kertyy paljon, olisi hyvä selvittää miten varat sijoitettaisiin tuloa tuottavasti. Tase-ennuste kuvaa yrityksen ennakoitua taloudellisen aseman budjettikauden lopussa. (Tomperi, 2016, s. 143)

Kuva 4. Pääbudjetit ja osabudjetit (Tomperi, 2016, s. 144)

Kuvassa 4. on jako pää- ja osabudjetteihin sekä selvitetty miten osabudjetit jakautuvat pääbudjetteihin.

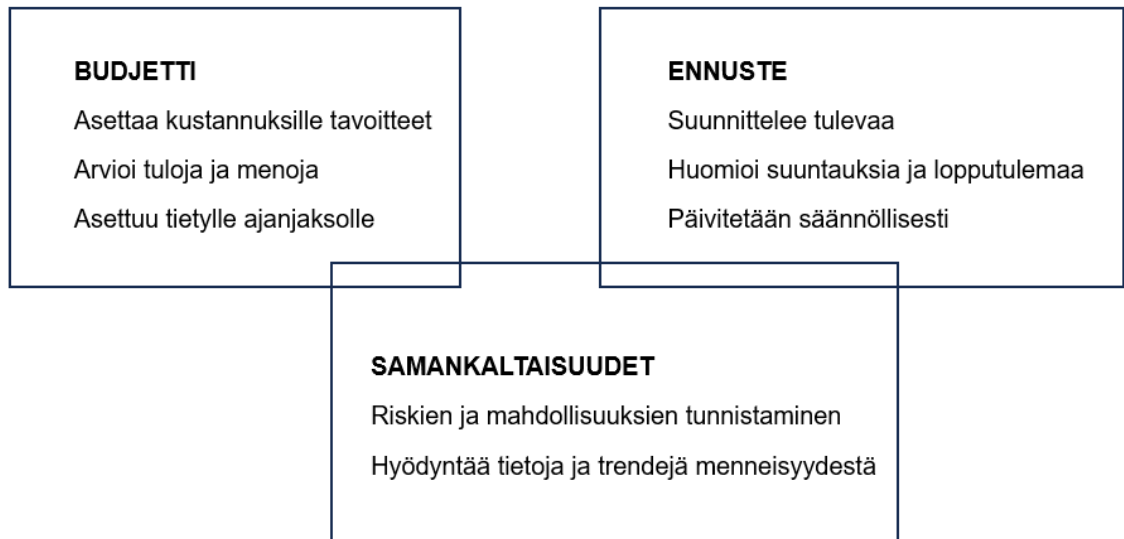
3.3 Ennuste

Ennusteen avulla yritys arvioi tulevaisuuden tuloja tutkimalla aikaisempia talouden lukuja ja sen tehtävänä on suunnata yritystä oikeaan suuntaan, arvioimalla tulevaisuuden liikevaihtoa ja tuloja. Ennuste määrittää kuinka budjettia tulisi kohdentaa tulevalle kaudelle. Erona budjettiin, ennusteen tehtävä ei ole analysoida vaihtelua ennusteen ja toiminnan välillä. Sitä päivitetään säännöllisesti esimerkiksi kuukausittain tai neljännesvuosittain, kun toiminnassa, varastoissa tai liiketoimintasuunnitelmassa tapahtuu muutoksia. Ennusteet toimivat työkaluna johdolle ja tarvittaessa johto voi ryhtyä välittömiin toimiin kuten tekemään muutoksia tuotanto- tai varastotasoihin. Ennusteita voi myös luoda useamman eri näkymille kuten positiivisille, negatiivisille ja todennäköisimmille näkymille. (Investopedia, 2024)

Alla esimerkkejä yleisesti käytössä olevista talousennustamisen menetelmistä:

- Trendianalyysissä hyödynnetään historian tarjoamaa tietoa ja pyritään tunnistamaan pitkän aikavälin suuntauksia sekä liikkeitä. Tässä menetelmässä oletus on se, että tulevaisuus toistaa menneitä trendejä.
- Historiallisissa vertailuissa verrataan aiempien vuosien tai jaksojen suorituskykyä tuleviin ennusteisiin. Yritykset voivat hyödyntää edellisiä tuloksiaan esimerkiksi myynnistä tai voitosta ja käyttää näitä tietoja pohjana tuleville ennusteille.
- Asiantuntija-arvioissa käytetään alan asiantuntijoiden tai yritysten sisäisten asiantuntijoiden arvioita ja ennusteita. Arvioissa voi olla mukana myös johtoryhmän mielipiteet ja näkemykset tulevista taloudellisista muutoksista.
- Keskiarvot, mediaanit ja varianssit ovat tilastollisia menetelmiä ja ne perustuvat historiallisiin tietoihin ja matemaattiseen mallintamiseen.
- Yritysanalyysi keskittyy yrityksen sisäiseen suorituskykyyn ja hyödyntää esimerkiksi tuloslaskelmaa, tasetta ja kassavirtaa ennusteen teossa. Taloudellisia raportteja voidaan analysoida ennustamalla tulevia tuloksia yrityksen aiempien tulosten perusteella.
- Markkinoiden vertailuanalyysissä tarkastellaan yrityksen suorituskykyä suhteessa kilpailijoihin sekä markkinatrendeihin. Vertailu voi auttaa saamaan tietoa siitä, miten yrityksen suorituskyky voi kehittyä tulevaisuudessa. (Procountor, 2024)

Kuva 5. Budjetin ja ennusteen samankaltaisuudet ja eroavaisuudet (Quickbooks, 2023)

Yläpuolella olevassa kuvassa on selitetty budjetin ja ennusteen samankaltaisuudet sekä eroavaisuudet. Budjetti muodostetaan etukäteen tietylle ajanjaksolle, kun taas ennuste elää koko ajan ja sitä päivitetään säännöllisesti.

3.4 Kustannuslaskenta

Kustannuslaskennan keskeiset tehtävät ovat varaston arvostus, vastuualuelaskenta ja tuote-, palvelu- ja asiakaskohtaisten kustannusten määrittäminen. Varaston arvostus koskee osaa yrityksiä eli niitä, joilla on varastoja. Se on kiinteästi sidoksissa ulkoiseen laskentatoimeen ja laissa on ohjeistettu mitä kustannuksia varastossa oleviin tuotteisiin voidaan sisällyttää. Vastuualuelaskenta, toiselta nimeltään kustannuspaikkalaskenta, tarkoittaa sitä, että kustannuksia kirjataan eri vastuualueille tai niiden osille. Tuote-, palvelu- ja asiakaskohtaisten kustannusten määrittäminen taas on sitä varten, että saadaan selville näiden laskentakohteiden kustannukset ja kannattavuudet eri päätöstilanteita varten. (Ikäheimo ym., 2024, s. 134)

Kustannuslaskentajärjestelmä on olennaisin laskentajärjestelmä. Sen tehtävänä on kirjata tuotannon tekijöiden, esimerkiksi raaka-aineiden käyttö, määrällisesti sekä rahamittaisesti. Lisäksi sen tehtävänä on muuntaa edellä mainittu perustieto sopiviksi yhdistelmiksi suorituksen mittausta varten. Kyseisen perustiedon avulla saadaan käsitys siitä millaiselle tasolle tuotannon tekijöiden käytön tavoite kannattaa valvonnassa laatia.

Kustannuslaskentajärjestelmän avulla yritys saa tiedon myös mahdollisista poikkeamista ja miten yrityksen toimintaa tulee oikaista. (Laitinen, 2021, s. 12)

Yritys voi hyödyntää kustannuslaskentaa päätöksentekoa eri tasoilla. Mikäli yrityksellä on mietinnässä uuden tuotteen lanseeraus, voi kustannuslaskennan avulla arvioida onko tuote taloudellisesti kannattava. Yritys voi myös harkita tuotannon siirtoa ulkomaille, jolloin kustannuslaskennan avulla pystytään analysoimaan siirron taloudelliset vaikutukset. (Sijoitusblogi, n.d.)

3.5 Kustannuspaikkalaskenta

Kustannuslaskelmia on erilaisia, mutta tässä opinnäytetyössä rajataan esimerkki kustannuspaikkalaskentaan. Kustannuspaikkalaskennan tarkoitus on auttaa osaston tai muun vastuualueen kustannuksien tarkkailua sekä avustaa suoritekohtaisten kustannusten laskemista yleiskustannuslisien määrittämisen avulla. (Tomperi, 2016, s. 198)

Kustannuspaikasta puhuttaessa, tarkoitetaan sillä yrityksen pienimpiä yksiköitä, esimerkiksi leipomossa kustannuspaikkoja voisivat olla tuotanto, hallinto ja kuljetus. (Tomperi, 2016, s. 198) Jokaisella kustannuspaikalla on oma numeronsa tai koodinsa ja näiden avulla kustannukset tulee kohdistettua oikeille vastuualueilleen. Eri kustannuspaikkojen kustannuksista laaditaan kausittain raportti, jossa kustannukset on eritelty välittömiin ja välillisiin kustannuksiin sekä myös muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin. Välittömällä kustannuksella tarkoitetaan esimerkiksi itse valmistettavan hyödykkeen raaka-ainetta. Välitön kustannus taas on esimerkiksi valmistuksen vakuutusmenot. (Ihantola & Leppänen, 2023, s. 64) Raportit helpottavat budjettiseurantaa ja tavoite on selvittää mahdolliset erot toteutuneiden ja budjetoitujen lukujen välillä. (Tomperi, 2016, s. 199)

Kustannuspaikoille voidaan myös vyöryttää menoja. Esimerkkinä voidaan käyttää kiinteistöä, jossa on useita kustannuspaikkoja. Kiinteistölle tuleva sähkölasku kirjataan omalle kustannuspaikalleen mistä se kohdennetaan eli vyörytetään kustannuspaikoille. Vyörytys voi olla esimerkiksi suhteessa kustannuspaikkojen neliömetreihin. (Ikäheimo ym., 2024, s. 142)

3.6 Kannattavuuslaskenta

Yritykset pyrkivät toimimaan kannattavasti ja tuottamaan voittoa. Niiden toiminta on kannattavaa, jos tuotot ovat suuremmat kuin kulut. Mikäli yritys on pystynyt kattamaan kaikki kustannuksensa ja omistajille on jäänyt riittävä voitto, voidaan puhua hyvästä kannattavuudesta. Jos voitto jätetään jakamatta esimerkiksi osinkoina, nousee yrityksen arvo. Tappio taas laskee yrityksen arvoa eikä voittoa voida jakaa. Tämän kaltainen tilanne yrityksessä voi johtaa siihen, että sen toiminta voidaan joutua lopettamaan. (Tomperi, 2016, s. 8)

Kuva 6. Talouden terveyskolmio (Kasvurahoitus, 2024)

Kuvassa oleva talouden terveyskolmio kuvaa kannattavan yritystoiminnan kolme tekijää. Rahan lähteiden tulee olla vähintään yhtä suuria kuin rahan käytön eli yrityksen tulee selviytyä maksuistaan. Silloin sen maksuvalmius on myös kunnossa. Yrityksen toiminta on kannattavaa, jos sen saamat tuotot ovat suuremmat kuin sen kustannukset. Kun yritys selviää sitoumuksistaan hyvin pitkällä aikavälillä, on se vakavarainen. Sitä vakavaraisempi yritys on, mitä suurempi osa sen koko pääomasta on omaa pääomaa. (Tomperi, 2016, ss. 118, 120, 124)

Yrityksen tulee kehittää kannattavuutta koko sen elinkaaren ajan. Kannattavuuden mittaaminen ja ylläpitäminen ovat tärkeitä, koska ne mahdollistavat yrityksen kasvun,

kustannusten kattamisen, palkkojen maksamisen sekä avustavat riskien hallinnassa. (Kasvurahoitus, 2024) Yrityksen kannattavuus on tärkeää omistajien lisäksi myös sijoittajille, yrityksen työntekijöille, asiakkaille ja muille sidosryhmille, koska sen avulla yritys voi kasvaa, investoida ja luoda työpaikkoja. (Procounor, n.d.)

Kannattavuudelle on monia eri mittareita, joita voi hyödyntää yrityksen liiketoiminnan seurannassa ja kehittämisessä.

- Myyntikatteen avulla yritys näkee kuinka paljon liikevaihdosta jää jäljelle, kun siitä on vähennetty muuttuvat kustannukset kuten raaka-aineet ja ulkopuoliset palvelut. Jäljelle jäävästä osuudesta katetaan mm. kiinteitä kustannuksia kuten vuokraa.
- Myyntikateprosentti on myyntikatteen osuus yrityksen liikevaihdosta. Tämä selvittää yrityksen kannattavuutta, kun myyntikatteen eurot on suhteutettu liikevaihtoon. Myyntikateprosenttia voi vertailla edellisissä tilikausiin ja seurata sen muutosta vuosien varrelta.
- Käyttökateprosentti avulla yritys näkee varsinaisen toiminnan tuloksen ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Tämän avulla yritys hahmottaa esimerkiksi paljonko sillä on varoja verojen maksuun.
- Käyttökateprosentti on luku mikä ilmoittaa paljonko käyttökate on liikevaihdosta.
- Liikevoitto näyttää yrityksen tuloksen, kun siitä on vähennetty poistot. Tätä voidaan käyttää mm. kannattavuuden vertailuun kilpailijoihin nähden, vaikka heillä olisikin eri kulurakenne.
- Liikevoittoprosentti on luku, mikä ilmoittaa paljonko liikevoitto on liikevaihdosta. Lukua voidaan vertailla yrityksen aiempien tilikausien lukuihin sekä samalla toimialalla olevien kilpailijoiden lukuihin.
- Nettotulos näyttää yrityksen tuloksen, kun siitä on poistettu rahoituserät ja verot. Tämä luku kertoo yrityksen voiton tai tappion.
- Nettotulosprosentti on luku, mikä ilmoittaa paljonko nettotulos on liikevaihdosta. Tämäkin luku soveltuu aiempien tilikausien vertailuun sekä vertailuun muihin yrityksiin. (Fennoa, n.d.)

3.7 Katetuottolaskenta

Kannattavuutta voidaan mitata eri tavoin, mutta tässä opinnäytetyössä tämä osa rajataan katetuottolaskentaan. Katetuottolaskelma on siis laskentamenetelmä, jolla voidaan tarkastella kannattavuutta. Ajanjaksona tarkastelussa voi olla yksi päivä, viikko, kuukausi

tai vuosi. Katetuottolaskelmassa käytetään aina arvonlisäverottomia hintoja eli nettokirjausmenettelyä. Arvonlisävero on yritykselle läpimenoerä eli kuluttaja maksaa arvonlisäveron, jonka kauppias tilittää valtiolle. (Saaranen ym., 2022, s. 39)

Kuva 7. Katetuottolaskelman kustannukset (Saaranen ym., 2022, s. 40)

$$\text{kokonais-} \\ \text{kustannukset} = \text{muuttuvat} \\ \text{kustannukset} + \text{kiinteät} \\ \text{kustannukset}$$

Katetuottolaskelman kustannukset koostuvat kokonaiskustannuksista.

Kokonaiskustannukset jaetaan muuttuviin ja kiinteisiin kustannuksiin. Muuttuviin kustannuksiin lukeutuvat tuotteiden hankkimiseen tai valmistukseen liittyvät kulut kuten tuotteiden ostohinnat, raaka-ainekustannukset ja energiamenot. Muuttuvat kustannukset muuttuvat suhteessa myynnin määrään. Kiinteät kustannukset ovat taas kuluja, jotka eivät ole yhteydessä lyhyellä aikavälillä myynnin määrään. Kiinteisiin kustannuksiin lukeutuvat esimerkiksi tilavuokrat, markkinointi- ja siivouskulut. (Saaranen ym., 2022, s. 40)

Kuva 8. Katetuottolaskelma (Saaranen ym., 2022, s. 41)

Katetuottolaskelma	
	myyntituotto
-	<u>muuttuvat kustannukset (mukut)</u>
=	katetuotto (myyntikate)
-	<u>kiinteät kustannukset (kikut)</u>
=	tulos (voitto tai tappio)

Katetuottolaskelman tuottoihin kuuluu myyntituotto. Se saadaan kertomalla myyntimäärä myyntihinnalla. Katetuotto saadaan taas vähentämällä myyntituotoista muuttuvat kustannukset. Katetuotolla yritys kattaa kiinteät kustannukset ja mahdollisen voiton. Tulos saadaan, kun katetuotosta vähennetään kiinteät kustannukset. Toiminnan kannattavuus nähdään tuloksesta. Jos se on positiivinen, on yritys tehnyt voittoa. Mikäli se on

negatiivinen, on yritys tehnyt tappiota. Nollatulot tarkoittaa taas, ettei yritys ole tehnyt voittoa tai tappiota. (Saaranen ym., 2022, ss. 40–41)

4 Tutkimusmenetelmä

Tämä opinnäytetyö on tutkimuspainotteinen, jossa hyödynnettiin kyselytutkimusta. Kyselytutkimuksen avulla voidaan kerätä ja tarkastella tietoa mm. erilaisista yhteiskunnan ilmiöistä, ihmisten toiminnasta, mielipiteistä, asenteista ja arvoista. Kyselytutkimuksessa vastaajille esitetään kysymyksiä kyselylomakkeen välityksellä. (Vehkalahti, 2014, s. 11) Kyselyssä kysymysten muoto on vakioitu eli kyselyyn vastaavalta kohderyhmältä kysytään samat asiat samassa järjestyksessä ja samalla tavalla. (Vilka, 2007, s. 27)

Kyselytutkimus on suurimmaksi osaksi määrällistä tutkimusta ja kyselyaineisto muodostuu pääosin mitatuista luvuista ja numeroista. Kysymykset esitetään sanallisesti, mutta vastaukset annetaan numeerisesti. Sanallisesti annettavat tiedot ovat täydentäviä tietoja tai vastauksia kysymyksiin, joihin vastauksen antaminen numeroina olisi epäkäytännöllistä. (Vehkalahti, 2014, s. 13) Määrällisellä tutkimusmenetelmällä saadaan siis vastaus kysymyksiin kuten kuinka moni, kuinka paljon ja kuinka usein. (Vilka, 2007, s. 14)

Tutkimuksen kohderyhmänä oli osa tilitoimiston asiakkaista ja kyselyn linkki toimitettiin saatekirjeen kanssa yhteensä 38 asiakkaalle. Kyselyn linkki lähetettiin kahdessa eri erässä, joista ensimmäisen erän asiakkaille annettiin vastausaikaa kaksi viikkoa. Linkki toimitettiin tällöin 25 asiakkaalle. Koska vastaajia toivottiin enemmän, toimitettiin kysely vielä toiselle erälle, joille vastausaikaa oli hieman yli viikon.

Kysely toteutettiin Webropol-kyselysovelluksella ja se sisälsi seitsemän kysymystä sekä yhden kommenttikentän, minne sai halutessaan lisätä palautteen aiheesta. Kysely pyrittiin pitämään ytimekkäänä ja visuaalisesti selkeänä. Kohderyhmä sai sähköpostilla verkko-osoitteen, minkä kautta he pääsivät vastaamaan kyselyyn. Kyselyssä oli numeroasteikollisia kysymyksiä, kyllä- tai ei-vastauksia sekä kenttiä mihin sai itse kirjoittaa vapaasti. Kyselyyn vastattiin anonyymisti ja tulokset käsiteltiin sekä säilytettiin luottamuksellisesti. Kysymyksissä keskityttiin lähinnä niihin sisäisen laskentatoimen osa-alueisiin mitä käsitellään tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa eli budjetointiin, ennusteisiin, kustannus- ja kannattavuuslaskelmiin.

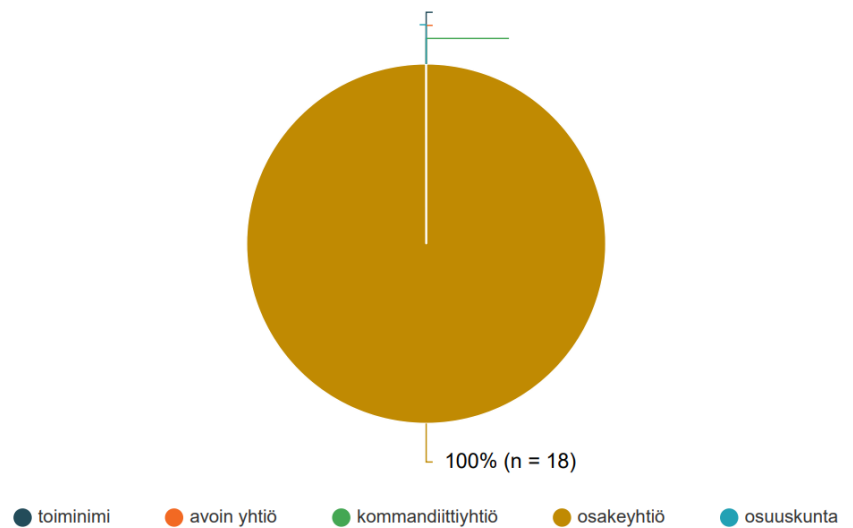
5 Kyselyn tulokset

Tässä luvussa käsitellään kyselyn tuloksia. Kysely toimitettiin 38 asiakkaalle, joista 18 vastasi ja vastausprosentiksi muodostui näin 47 %. Vastausprosentti on hyvä ja riittävä luotettavien tietojen saamiseksi. (Webropol, 2024)

Kuva 9. Yritysten yritysmuodot

Mikä on yrityksen yritysmuoto?

Vastaajien määrä: 18

Kyselyyn vastanneiden asiakkaiden jokaisen yrityksen yritysmuoto oli osakeyhtiö.

Osakeyhtiö on Suomessa suosituin yritysmuoto, joten tilastollisesti katsottuna kyselyn tulos ei ollut yllättävä. (Patentti- ja rekisterihallitus, 2024).

Kuva 10. Yritysten toimialat

Minkä alan yritys on kyseessä?

Vastaajien määrä: 18

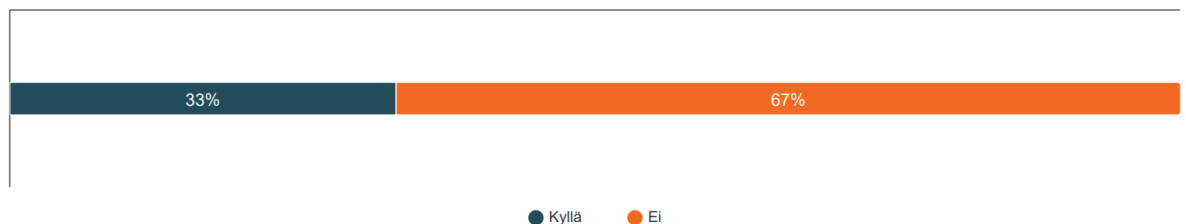
Vastaukset	
Esittävät taiteet	Sähköurakointi
Ohjelmistoyritys	it
Ravintola-ala	Remontti/Saneeraus
Valaistus	IT-konsultointi
Mekaanisten laitteiden kunnossapito	Maanrakennusala Merikuljetukset
Asennusyritys	Myynti- ja markkinointi.
Toimiala on liikkeenjohdon konsultointi	Laitteisto- ja tietotekniikkapalvelut.
Holding-yhtiö	ict-teknologia / konsultointi / sovelluskehitys
Rakennusala	Ohjelmistokonsultointi

Yritysten toimialat vaihtelivat yllä olevan kuvan mukaan. Kuusi eli kolmannes kyselyn vastaajista kertoi yrityksensä toimialan olevan IT-ala.

Kuva 11. Sisäisen laskentatoimen palveluiden tuntemus

Ovatko sisäisen laskentatoimen palvelut entuudestaan tuttuja?

Vastaajien määrä: 18

	n	Prosentti
Kyllä	6	33,3%
Ei	12	66,7%

Vastausten perusteella 67 % (n=12) ei tuntenut entuudestaan sisäisen laskentatoimen palveluita. Tähän vaikuttaa mm. yrityksen koko ja toimiala, koska on todennäköistä, että suuremmat yritykset tarvitsevat toimintansa ylläpitoon sisäistä laskentatoimeaa enemmän verrattuna pienempien toimijoiden tarpeisiin. Vastaajista 33 % (n=6) kertoi, että sisäisen laskentatoimen palvelut olivat jo ennalta tunnettuja.

Kuva 12. Entuudesta tunnetut sisäisen laskentatoimen alueet

Jos vastasit edelliseen kysymykseen Kyllä, tarkennatko mitä sisäisen laskentatoimen osa-alueita tarkoittit (esimerkiksi budjetointi, kustannuslaskelmat, ennuste jne.).

Vastaajien määrä: 7

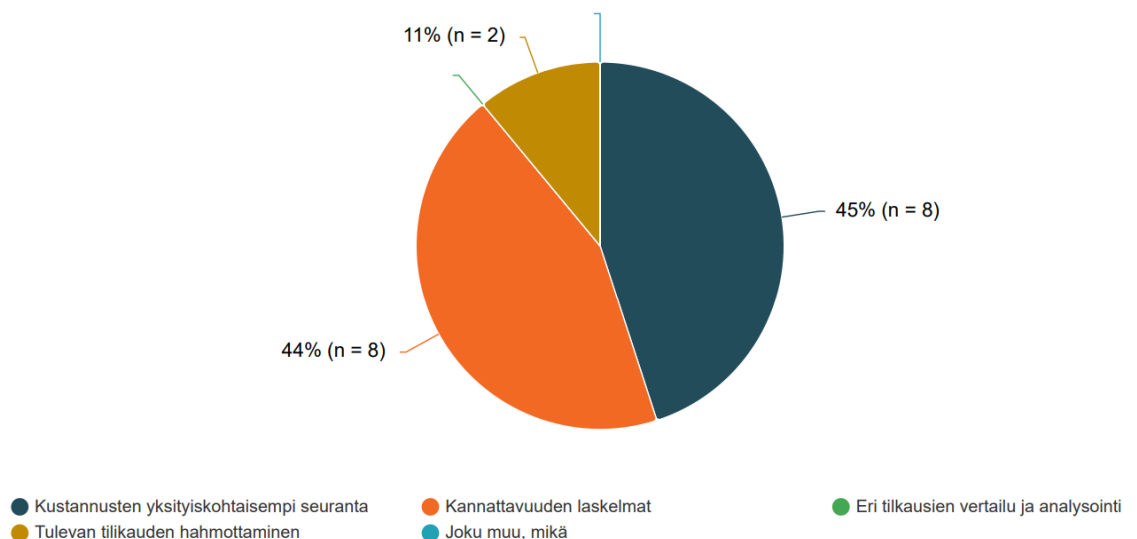
Vastaukset
Ennuste, budjetointi
Budjetointi, kustannuslaskelmat, ennuste, kannattavuus
budjetointi ja ennusteet
Ei ole tuttuja entuudesta, mutta kustannuslaskelmat, mistä kustannuksista pystyisi karsimaan jne voisi kiinnostaa. Nyt mennään päivä/viikko kerrallaan kiireellä, eikä aikaa/osaamista ole mahdollisten kustannussäästöjen seuraamiseen
budjetointi kannattavuuslaskelmat
budjetointi, kustannuslaskelmat, ennuste
Budjetointi

Yllä olevassa kuvassa vastaajat ovat kertoneet mitkä laskentatoimen palvelut ovat heille jo valmiiksi tuttuja. Vastaajista kuusi ilmoitti budjetoinnin olevan entuudesta tuttua, neljä mainitsi ennusteet ja kaksi kannattavuus- sekä kustannuslaskelmat. Yksi vastaajista kertoi, että asiat eivät olleet tuttuja ennalta, mutta toiveissa olisi kustannusten pienentäminen laskelmien avulla.

Kuva 13. Sisäisen laskentatoimen kiinnostavimmat osa-alueet

Minkä seuraavista sisäisen laskentatoimen osa-alueista on kiinnostavin?

Vastaajien määrä: 18

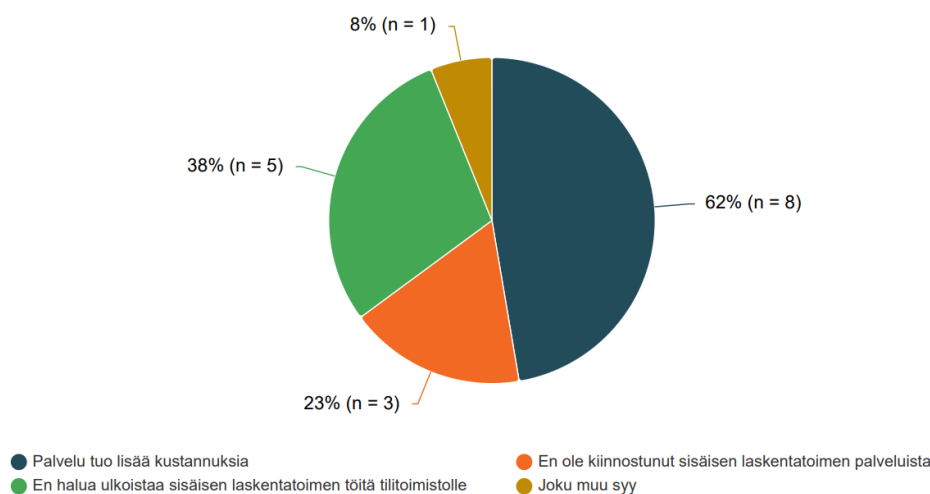
Kuvan 12 perusteella nähdään, että vaihtoehdoista kustannusten yksityiskohtaisempi seuranta oli vastaajien mielestä toinen kiinnostavimmista osa-alueista. Kustannusten

yksityiskohtaisemman seurannan valitsi kahdeksan vastaajaa ja sen osuus vastauksista oli 45 % (n=8). Vastaajista kahdeksan valitsi myös seuraavan alueen eli kannattavuuden ja sen laskelmat. Kolmanneksi mielenkiintoisin osa-alue vastaajien mielestä oli tulevan tilikauden hahmottaminen eli ennusteiden sekä budjetoinnin tekeminen. Tämän valinnan osuus oli 11 % ja sen valitsi kaksi vastaajaa.

Kuva 14. Syitä miksi sisäisen laskentatoimen palveluita ei haluta ulkoistaa

Valitkaa alla olevista syistä yksi tai useampi, mikäli ette ole kiinnostuneita hankkimaan tilitoimistolta sisäisen laskentatoimen palveluita.

Vastaajien määrä: 13 , valittujen vastausten lukumäärä: 17

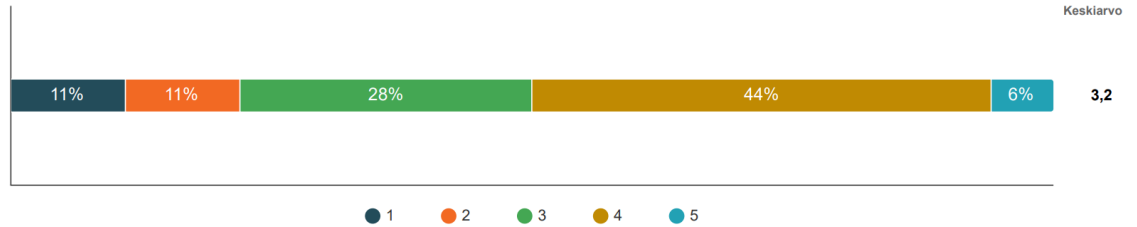

Kysymys 6 käsitteli syitä miksi vastaaja ei halua ulkoistaa sisäisen laskentatoimen palveluita tilitoimistolle. Vastausvaihtoehto palvelu tuo lisää kustannuksia, sai 62 % (n=8) ääniä eli suurin osa ei halua ostaa sisäisen laskentatoimen palveluita. Syy tähän on kustannusten nousu. Seuraavaksi eniten vastauksia sai vaihtoehto missä asiakas ei halua ulkoistaa sisäisen laskentatoimen töitä tilitoimistolle. Tämän osuus oli 38 % (n=5). Kolmanneksi eniten vastauksia kohdistui vaihtoehdolla, jossa vastaaja ei ollut kiinnostunut sisäisestä laskentatoimesta. Tämä valinta sai 23 % (n=3). Yksi vastaajista valitsi vaihtoehdon jokin myy syy ja perusteli, ettei yrityksellä ole käyttöä tuloksilla nykytilanteessa.

Kuva 15. Sisäisen laskentatoimen raportointijärjestelmän kiinnostavuus

Raportointi on nykyjärjestelmillä nopeaa ja helppoa. Arvioi miten kiinnostavaksi kokisit raportointijärjestelmän, joka integroituu käytössä olevaan kirjanpito-ohjelmaan. (1=en ole kiinnostunut 5=olen todella kiinnostunut)

Vastaajien määrä: 18

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
	11,1%	11,1%	27,8%	44,4%	5,6%	3,2	3,5

Vastaajista 78 % on kiinnostunut sisäisen laskentatoimen raportointijärjestelmästä, mikä integroituisi suoraan kirjanpito-ohjelmaan saaden kaiken tarvittavan datan helposti ja nopeasti. Keskiarvoksi muodostui 3,2. Tämä tulos osoittaa, että asiakkaat ovat tottuneet sähköiseen taloushallintoon ja sen tuomiin etuihin kuten valmiisiin raportteihin mitä järjestelmät muodostavat sinne tuoduista tiedoista.

Kuva 16. Kommentit sisäisen laskentatoimen palveluihin

Mahdollisia kommentteja sisäisen laskentatoimen palveluihin liittyen

Vastaajien määrä: 3

Vastaukset
itselleni hyvin vieras asia jo lähtökohtaisesti
Kuulostaa työtä helpottavalta palvelulta. Valitettavasti tällä hetkellä ravintola-alan kurjuuden vuoksi emme voi ottaa yhtään ylimääräistä kuluja.
Yhtiössämme sisäisen laskentatoimen tarpeet vähäisiä

Vastaajista kolme oli kirjoittanut kommentin aiheeseen liittyen. Ensimmäisen kommentin mukaan, aihealue oli vastaajalle vieras jo lähtökohtaisesti. Seuraava vastaaja kokisi palvelun työtä helpottavalta, mutta kustannusten nousu on esteenä. Kolmas vastaaja koki, että yrityksen nykyinen toiminta ei tarvitse tämän kaltaista palvelua.

6 Johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tavoite oli tutkia, millainen suhtautuminen tilitoimiston asiakkaille on sisäisen laskentatoimen palveluihin. Aihetta lähestyttiin kyselylomakkeen muodossa, joka toimitettiin osalle tilitoimiston asiakkaille.

Kyselyn tulosten perusteella asiakkaille ei tällä hetkellä ole suurta kiinnostusta hankkia uutena palveluna sisäisen laskentatoimen palveluita tai ulkoistaa yrityksen jo olemassa olevaa sisäisen laskentatoimen osa-aluetta. Kuvan 14 diagrammin mukaan, jokainen vastaaja valitsi yhden tai useamman vaihtoehdon miksi palveluita ei haluta ulkoistaa. Suurimman prosenttiosuuden 62 % sai vastausvaihtoehdo palvelu tuo lisää kustannuksia. Tämä osuus kyselyyn vastanneista eivät siis halua lisäkustannuksia yritystoiminnan ylläpitoon sisäisen laskentatoimen palveluiden muodossa.

Tämä tulos ei kuitenkaan korreloi kuvassa 15 olevan arvosanan kanssa, jossa kysymys liittyi raportointijärjestelmään. Vastaajien kiinnostus sisäisen laskentatoimen raportointijärjestelmään asteikolla 1–5, jossa yksi on vähiten kiinnostavin arvosana, antoi keskiarvoksi 3,2. Asiakkaat ovat suhteellisen kiinnostuneita hyödyntämään sähköisiä järjestelmiä ja niiden tuomia hyötyjä, mutta vaakaa kallistaa myös huoli kustannusten noususta, joita ulkoistettu palvelu lisää. Kyselyn tuloksista nousi esiin eniten toive kustannusten minimoimisesta sekä niiden tarkemmasta seurannasta.

Tuloksista nousi myös ilmi, että vastaajista 67 % kertoi, etteivät tieneet ennalta sisäisen laskentatoimen palveluita ja aihealue on vieras. Koska sisäinen laskentatoimi ei ole lakisääteistä kuten ulkoinen laskentatoimi (Ikäheimo ym., 2024, s. 14) on oletettavaa, että vapaaehtoinen eli sisäisen laskentatoimen alue on monelle vieraampi aihe.

7 Pohdinta

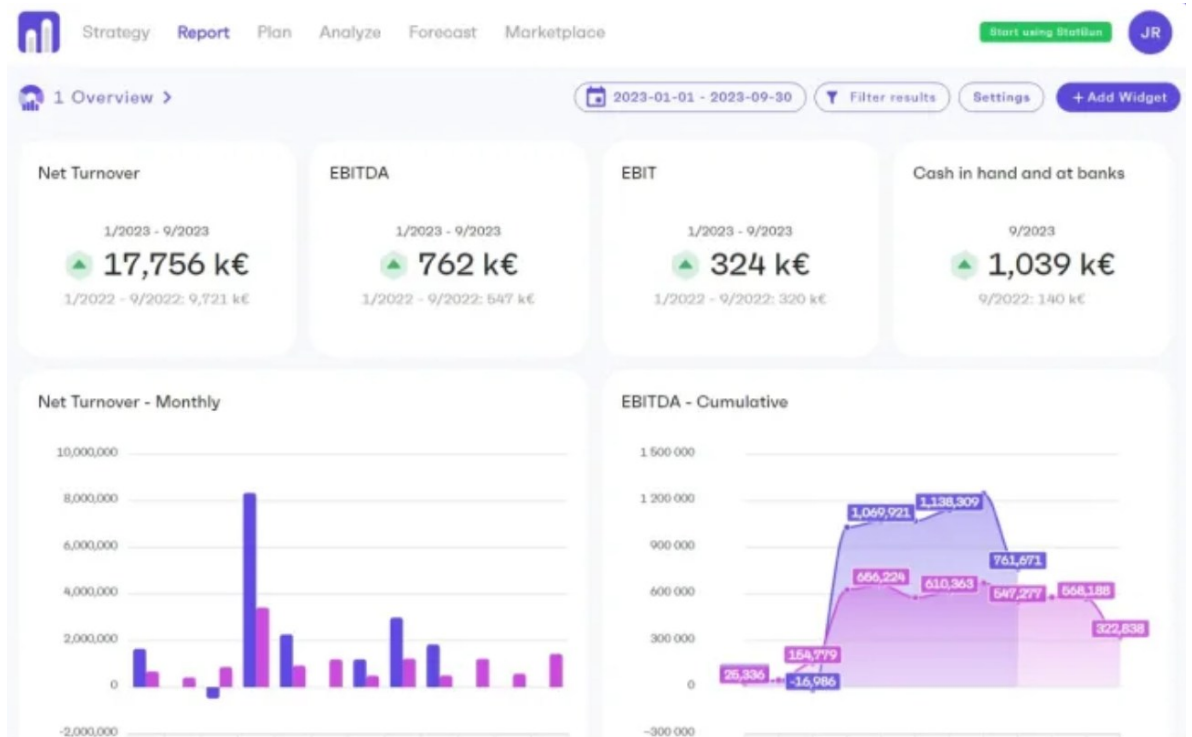
Melko varhaisessa vaiheessa tiesin, että toiveena olisi tehdä joko tutkimuksellinen tai toiminnallinen opinnäytetyö, jonka lopputulosta työntajani voisi mahdollisesti hyödyntää. Mietinnässä oli aihe mikä liittyisi taloushallintoon sekä keräisi samalla hyödyllistä tietoa tilitoimiston tarjoamien palveluiden kehittämiseen ja sitä kautta todennäköisesti tulevaisuuden työtehtäviin. Taloushallinnon sähköistyminen on muuttanut vuosien varrella ulkoisen laskentatoimen työtehtäviä ja tekoäly tuo lisää tehokkuutta töiden automatisointiin, joten on oletettavaa, että vähintään rutiininomaiset työt tulevat vähentymään.

Netvisorin tekemän tutkimuksen mukaan (Netvisor, 2024) taloushallintoalan on puhuttu jo pitkään siirtyvän lakisääteisistä päivittäispalveluista asiantuntijapalveluiden suuntaan. Tilitoimistojen liiketoiminnalle on näkyvissä kaksi erilaista skenaariota. Ensimmäinen ennustemalli on, että tilitoimistojen rutiinityöt tehostuvat niin paljon, että työntekijöitä vähennetään ja minimaalisella henkilöstöllä keskitytään lakisääteisiin tehtäviin, lähinnä automaatioiden tarkastukseen. Toisessa skenaariossa, ohjelmistojen tehostaessa perustoimintaa, voi tilitoimisto tarjota asiakkailleen asiantuntijapalveluita esimerkiksi kassavirtaennusteen tulkintaa, budjetointia ja asiakaskohtaista raportointia sekä konsultointia.

Tutkimustuloksista nousi esiin, että kustannusten nousu on selkeästi seikka mitä moni yrittäjä pyrkii välttämään. Yrityksen talouteen heijastuu moni asia suoraan tai epäsuoraan kuten esimerkiksi raaka-aineiden hintojen nousu. Paine ylläpitää talouden tasapaino on suuri ja onkin perusteltavaa, että monet lisäkustannukset halutaan minimoida tai jättää kokonaan pois. Tässä yhtälössä olisi hyvä miettiä voisiko ulkoistetulla palvelulla saada tuottoa, mikä kompensoisi tai mielellään ylittäisi kustannuksen aiheuttaman kulujen nousun. Myös yrittäjien tietämättömyys sisäisestä laskentatoimesta sekä miten he voisivat sitä hyödyntää, tuo oman näkökulmansa tuloksiin. On huomioita myös, että osa vastaajista kokee, ettei heillä ole tarvetta kyseisiin palveluihin.

Tulosten perusteella sisäisen laskentatoimen järjestelmä kiinnostaa vastaajia. Monessa kirjanpito-ohjelmassa on mukana osio mistä saa sisäisen laskentatoimen raportteja tai vaihtoehtoisesti järjestelmiä, jotka saadaan linkitettyä kirjanpito-ohjelmaan. Itse raporttien saannin mahdollisuus ei välttämättä nosta kustannuksia kovinkaan paljon, mutta raporttien datan analysointi, neuvonta ja ohjeistus ulkoistettuna palveluna, tuo lisää kustannuksia. Toisaalta ulkopuolinen asiantuntija voi huomata raporteilla olennaisia asioita, jotka vaikuttavat yrityksen liiketoimintaan mm. heikentävästi. Näiden asioiden huomaaminen ja niiden korjaus voivat olla vaikutukseltaan paljon suurempia liiketoiminnan kannalta mitä itse palvelun ulkoistaminen on kustantanut.

Kuva 17. Raporttinäkymä StatBun BI-järjestelmässä (StatBun, n.d.)

Sisäinen laskentatoimi mielletään monesti suurempien yritysten tarpeisiin sopivammaksi kuin pienempien toimijoiden. Yrityksen koosta huolimatta, olisi hyödyllistä, että yrityksen johto ymmärtäisi liiketoiminnan kannattavuutta ja kustannusten muodostumista.

Liiketoiminnan kannalta olisi optimaalista, että yrittäjä olisi ajan tasalla mm. yrityksen kustannusrakenteesta ja mahdollisten ongelmatilanteiden alkaessa, johto osaisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin oikeaan aikaan.

Pienen haasteen tähän opinnäytetyön aiheeseen toi se, että tietynkokoisen tilitoimiston asiakkaat ovat myös monesti liikevaihdoltaan sitä luokkaa, ettei sisäisen laskentatoimen palveluille ole välttämättä tarvetta. Isommilla yrityksillä taas oma henkilökunta hoitaa tätä osiota taloushallinnostaan ja juuri se ulkoinen laskentatoimen osuus on alue, joka ulkoistetaan tilitoimistoille. Toki on loogista, että ulkoisen laskentatoimen työt ovat vaivattomampi ulkoistaa, koska niitä ohjaa mm. kirjanpitolaki. Työtehtäviä siis ohjaa ulkopuolelta tulevat säännöt. Sisäisen laskentatoimen tehtäviin taas tarvitaan tietoa ja ymmärrystä yrityksestä kokonaisvaltaisesti.

Jatkotutkimusaiheeni olisi miten sisäisen laskentatoimen hyödyt saataisiin räätälöityä palveluksi, mikä olisi asiakkaalle hyödyllinen sekä kustannusystävällinen. Pelkkä raportointi ilman analysointia ei tuo mitään lisäarvoa. Jos asiakas ei osaa tulkita raporttien sisältöä,

tulisi niiden sisällön olla yrittäjää ohjaavaa ja opastavaa. Kustannussäästöjen näkökulmasta, asiakas voisi myös itse tai tilitoimiston kanssa yhdessä, valikoida mihin sisäisen laskentatoimen alueeseen yritys kaipaa tukea. Näin ollen keskityttäisiin sillä hetkellä olennaisiin asioihin eikä kustannuksia tulisi muista osa-alueista, joihin ei välttämättä juuri sillä hetkellä tarvita apuja.

Jatkokehityksessä tulisi myös huomioida sisäisen laskentatoimen markkinointi ja informointi asiakkaille, joille kyseinen osa-alue ei ollut tuttua ennalta. Tämä kohderyhmä saattaa sisältää potentiaalisia asiakkaita sisäisen laskentatoimen palveluille, joten tämän opinnäytetyön kyselyn kaltainen tiedustelu tulisi tehdä uudelleen sen jälkeen, kun asiakkaat ovat tulleet tietoisiksi mitä ja miksi sisäistä laskentatoimea tarvitaan. Tämä parantaisi myös kyselyn validiteettia.

Lähteet

- Accounting Capital. (n.d.). What is Management Accounting? [kuva].
https://www.accountingcapital.com/basic-accounting/management-accounting/?utm_content=cmp-true
- Ahti Viita. (n.d.). *Ulkoinen ja sisäinen laskentatoimi: Mitä eroa niillä on?* <https://ahtiviita.com/ulkoinen-ja-sisainen-laskentatoimi/>
- Fennoa. (n.d.). *Mitä lukuja yrityksessä kannattaa seurata?* <https://blogi.fennoa.com/opas-mita-lukuja-yrityksessa-kannattaa-seurata>
- Fivaldi. (27.10.2023). *Tilitoimistojen liiketoimintamalli muuttuvassa maailmassa.*
<https://fivaldi.fi/materiaalit/tilitoimistojen-liiketoimintamalli-muuttuvassa-maailmassa/>
- Ihantola, E. & Leppänen, P. (2023). *Yrityksen kirjanpito*. Gaudeamus Oy.
- Ikäheimo, S. & Malmi, T. & Walden, R. (2024). *Yrityksen laskentatoimi*. Alma Media Finland Oy.
- Investopedia. (2.7.2024). *Budgeting vs. Financial Forecasting: What's the Difference?*
<https://www.investopedia.com/ask/answers/042215/whats-difference-between-budgeting-and-financial-forecasting.asp>
- Investopedia. (8.10.2021). *When is Managerial Accounting Appropriate?*
<https://www.investopedia.com/ask/answers/062315/what-are-common-scenarios-which-managerial-accounting-appropriate.asp>
- Jormakka, R. & Koivusalo, K. & Lappalainen, J. & Niskanen, M. (2021). *Laskentatoimi*. Edita Publishing Oy.
- Kasvurahoitus. (20.5.2024). *Kannattavuus – näin parannat yrityksen kannattavuutta.* [kuva]
<https://www.kasvurahoitus.fi/tiedotteet/kannattavuus/>
- Kasvurahoitus. (20.5.2024). *Kannattavuus – näin parannat yrityksen kannattavuutta.*
<https://www.kasvurahoitus.fi/tiedotteet/kannattavuus/>
- Laitinen, E. (2021). *Laskentatoimen analyysiä ja analytiikkaa*. Vaasan Yritysinformaatio Oy.
- Metsä-Tokila, T. (16.10.2019). *Taloushallintoalan toimialaraportti 2019.*
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161842>
- Netvisor. (18.10.2024). *Tutkimus: Tilitoimistoilta odotetaan enemmän.* <https://netvisor.fi/blog/tutkimus-tilitoimistojen-ja-yritysten-yhteistyosta-kohtaako-asiantuntijapalveluiden-tarjonta-tarpeen/>
- Patentti- ja rekisterihallitus. (10.1.2025). *Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä.* Haettu 15.3.2025 osoitteesta <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>

- Procountor. (8.1.2024). *Ennustaminen — strateginen työkalu haastavissa taloustilanteissa*. <https://procountor.fi/blogi/ennustaminen-haastavissa-taloustilanteissa/>
- Procountor. (n.d.). *Kannattavuus – mitä on kannattavuus?* <https://procountor.fi/taloushallinnon-sanakirja/kannattavuus/>
- Procountor. (29.12.2022). *Kirjanpitolaki lyhyesti – ainakin nämä asiat yrittäjän pitää tietää?* <https://procountor.fi/blogi/kirjanpitolaki/>
- Procountor. (16.6.2024). *Palkanlaskennan tehtävät ja yleisimmät käsitteet*. <https://procountor.fi/blogi/palkanlaskenta/>
- Procountor. (27.3.2024). *Palkanlaskenta vaiheittain*. [kuva] <https://support.procountor.fi/hc/pt/articles/360000367557-Palkanlaskenta-vaiheittain>
- Procountor. (n.d.). *Sisäinen laskentatoimi – mitä tarkoittaa sisäinen laskentatoimi?* <https://procountor.fi/taloushallinnon-sanakirja/sisainen-laskentatoimi/>
- Quickbooks. (25.8.2023). *Budget vs. forecast: What's the difference and how to do each*. [kuva] <https://quickbooks.intuit.com/r/running-a-business/budget-vs-forecast/>
- Rantalainen. (n.d.). *Rantalaisen palvelut*. <https://www.rantalainen.fi/palvelut/>
- Saaranen, P. & Kolttola, E. & Pösö, J. (2022). *Liike-elämän matematiikka*. [kuva] Edita Publishing Oy.
- Saaranen, P. & Kolttola, E. & Pösö, J. (2022). *Liike-elämän matematiikka*. Edita Publishing Oy.
- Sijoitusblogi. (n.d.). *Kustannuslaskenta: Tehokkaan liiketoiminnan perusta*. <https://sijoitusblogi.fi/sanasto/kustannuslaskenta/>
- StatBun. (n.d.). *StatBun tilitoimistoille*. [kuva] <https://statbun.com/tilitoimistoille/>
- Taloushallintoliitto. (24.1.2013). *Mitä on johdon laskentatoimi ja mihin sitä tarvitaan – osa 1*. <https://taloushallintoliitto.fi/wp-content/uploads/2022/05/Johdon-laskentatoimen-koulu.pdf>
- Taloushallintoliitto. (n.d.). *Mitä on kirjanpito ja miksi sitä pidetään?* [kuva] <https://taloushallintoliitto.fi/tietopankki/kirjanpidon-abc/mita-on-kirjanpito-ja-miksi-sita-pidetaan/>
- Taloushallintoliitto. (n.d.). *Mitä on kirjanpito ja miksi sitä pidetään?* <https://taloushallintoliitto.fi/tietopankki/kirjanpidon-abc/mita-on-kirjanpito-ja-miksi-sita-pidetaan/>
- Taloushallintoliitto. (n.d.). *Mitä voin ostaa tilitoimistolta?* <https://taloushallintoliitto.fi/tietopankki/ostajan-opas/mita-voin-ostaa-tilitoimistolta/>
- Taloushallintoliitto. (n.d.). *Tilinpäätös*. <https://taloushallintoliitto.fi/tietopankki/kirjanpidon-abc/tilinpaatos/>
- Tomperi, S. (2024). *Käytännön kirjanpito*. Edita Oppiminen Oy.

Tomperi, S. (2016). *Yrityksen taloushallinto 3: Kannattavuus- ja kustannuslaskenta*. [kuva] Edita Publishing Oy.

Tomperi, S. (2016). *Yrityksen taloushallinto 3: Kannattavuus- ja kustannuslaskenta*. Edita Publishing Oy.

Vehkalahti, K. (2014). *Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät*. Finn Lectura.

Verohallinto. (12.3.2025). *Suomi.fi-valtuus veroasioihin – näin annat ja pyydät valtuuden*. Haettu 16.3.2025 osoitteesta <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/asioi-verkossa/valtuuttaminen/>

Vilkkä, H. (2007). *Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet*. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Webropol. (29.8.2024). *Mikä on hyvä kyselyn vastausprosentti?* <https://webropol.fi/mika-on-hyva-kyselyn-vastausprosentti/>

Liite 1. Kysely**Sisäisen laskentatoimen palvelut**

1. Mikä on yrityksen yritysmuoto?

- toiminimi
- avoin yhtiö
- kommandiittiyhtiö
- osakeyhtiö
- osuuskunta

2. Minkä alan yritys on kyseessä?

3. Ovatko sisäisen laskentatoimen palvelut entuudestaan tuttuja?

- Kyllä
- Ei

4. Jos vastasit edelliseen kysymykseen Kyllä, tarkennatko mitä sisäisen laskentatoimen osa-alueita tarkoitit (esimerkiksi budjetointi, kustannuslaskelmat, ennuste jne.).

5. Minkä seuraavista sisäisen laskentatoimen osa-alueista on kiinnostavin?

- Kustannusten yksityiskohtaisempi seuranta
- Kannattavuuden laskelmat
- Eri tilkausien vertailu ja analysointi
- Tulevan tilikauden hahmottaminen
- Joku muu, mikä _____

6. Valitkaa alla olevista syistä yksi tai useampi, mikäli ette ole kiinnostuneita hankkimaan tilitoimistolta sisäisen laskentatoimen palveluita.

- Palvelu tuo lisää kustannuksia
- En ole kiinnostunut sisäisen laskentatoimen palveluista
- En halua ulkoistaa sisäisen laskentatoimen töitä tilitoimistolle
- Joku muu syy _____

7. Raportointi on nykyjärjestelmillä nopeaa ja helppoa. Arvioi miten kiinnostavaksi kokisit raportointijärjestelmän, joka integroituu käytössä olevaan kirjanpito-ohjelmaan. (1=en ole kiinnostunut 5=olen todella kiinnostunut)

	1	2	3	4	5
_____	☐	☐	☐	☐	☐

8. Mahdollisia kommentteja sisäisen laskentatoimen palveluihin liittyen

Liite 2. Aineistonhallintasuunnitelma

1 Opinnäytetyön aineiston kuvaus

- Aineistonhankinnan menetelmä on kyselytutkimus mikä toteutetaan Webropol-kyselyllä.
- Kohderyhmänä ovat tilitoimiston asiakkaat
- Analysoitava aineisto on tekstitiedostona

2 Aineiston tallennus ja säilytys

Aineisto tallennetaan ja sitä käsitellään opinnäytetyön tekijän omalla salasanalla suojatulla tietokoneella. Aineistosta tallennetaan erilliseen kansioon varmuuskopiot, joita säilytetään erillään analysoitavista tiedostoista. Opinnäytetyön tekijän lisäksi aineistoa käsittelee mahdollisesti myös opinnäytetyön ohjaaja.

3 Henkilötietojen ja arkaluonteisten tietojen käsittely

Tässä opinnäytetyössä ei käsitellä henkilötietoja.

4 Aineiston omistajuus

Opinnäytetyöaineiston omistus on työn tekijällä.

5 Aineiston jatkokäyttö työn valmistumisen jälkeen

Tutkimusaineistoa ei jatkokäytetä. Työn tekijä säilyttää aineiston tietoturvallisesti vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymispäivästä, jotta opinnäytetyön tulokset voidaan tarvittaessa varmistaa ja hävittää tämän jälkeen aineiston tietoturvallisesti.